

آموزش نکات دستوری فارسی دوره ابتدایی

(متناسب برای : اولیا ، دانش آموزان و آموزگاران)

دکتر اسانه سراجی

انتشارات لیل

۱۳۹۷

آموزش نکات دستوری فارسی دوره ابتدایی / دکتر افسانه سراجی

طرح جلد: علی نخعی / صفحه آرای: رسول میرشکاری

نویت چاپ: اول، ۱۳۹۷ / چاپ: چاپ دیجیتال پیشگام

شمارگان: ۱۰۰۰ / قیمت: ۱۷۵۰۰۰ ریال

آدرس: شهر خیابان امام خمینی، کوچه گلخونه، ساختمان سیراف ۵، طبقه ۵، واحد ۱۳.

ک پست ۷۷۸۵۵ - ۷۵۱۴۹ / تلفن دفتر: ۳۳۵۴۲۱۲۸ - ۰۷۷ / همراه: ۰۹۳۷۵۵۴۹۴۵۹

سرشناسه: سراجی، افسانه / ۱۳۵۳

عنوان ر نام و آوا: آموزش نکات دستوری فارسی دوره ابتدایی:

(متناسب برای: دانش آموزان و آموزگاران) / دکتر افسانه سراجی.

مشخصات نشر: شهر: لیل، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۸۲ ص: معرر، جدول، نمودار.

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۹۰۹۸ - ۵ - ۶

وضعیت فهرست نویسی: فهرست

یادداشت: کتابنامه

موضوع: فارسی - دستور - راهنمای آموزشی / بدای

موضوع: Persian language -- Grammar -- Study and teaching (Elementary)

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۴۱۸ س/ ۲۹۶۳ PIR

رده بندی دیویی: ۴۵/۰۷۶

شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۸۳۸۲۸

کلیه حقوق مادی و معنوی برای مؤلف محفوظ است.

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۲	روش کار
۳	واج چیست؟
۴	تفاوت حروف الف و رواج
۴	صرف و نحو
۶	اجزای جمله
۷	۱- انواع نهاد
۱۱	۲- گزاره/ گزارش/ خبر
۱۲	شبه جمله
۱۴	جملات عادی دستوری
۱۴	الف- جملات دوجزیه
۱۷	ب- جملات سه جزیه
۲۰	۱- متمم فعلی
۲۰	۲- متمم قیلی
۲۱	۳- متمم مسندی
۲۲	۴- متمم اسم
۲۴	ج- جملات چهار جزیه

۲۷	ویژگی های فعل
۲۸	صرف شدن
۲۸	زمان فعل
۲۹	الف - زمان حال
۲۹	ب - زمان گذشته
۳۰	ج - زمان آینده
۳۰	شخص فعل (شناسه فعل)
۳۱	گنر و نا گنر
۳۱	وجه فعل
۳۲	افعال غیر شخصی
۳۲	حروف میانجی و کاربرد آن
۳۵	یای میانجی، نکره، وحدت و نسبت
۳۷	تفاوت حرف اضافه (با) و (بی) باوند (با) و (و)
۳۹	تفاوت (های) ملفوظ با کسره پایانی
۴۰	ترکیب وصلی و اضافی
۴۱	ترکیب وصلی
۴۱	راههای شناخت هسته
۴۵	راههای شناخت صفت از مضاف الیه
۴۶	درجه بندی صفت ها
۴۷	انواع ترکیب وصلی
۴۸	انواع ضمیر
۴۹	ضمایر شخصی
۴۹	تفاوت صفت پرسشی با ضمیر پرسشی

۵۰	تفاوت صفت اشاره و ضمیر اشاره
۵۰	تفاوت صفت مبهم و ضمیر مبهم
۵۰	تفاوت صفت شمارشی و ضمیر شمارشی
۵۰	تفاوت صفت تعجبی و ضمیر تعجبی
۵۱	ضمیر مشترک
۵۱	هم‌خانواده و مترادف
۵۱	الف- هم‌خانواده در زبان عربی
۵۲	ب- هم‌خانواده در زبان فارسی
۵۲	رابطه معنایی و معادلات واژگان
۵۳	۱- تضاد
۵۳	۲- مترادف
۵۳	۳- تضمتن
۵۳	۴- تناسب
۵۴	ساختمان اسم (واژه)
۵۵	۱- واژه ساده
۵۵	۲- واژه مشتق
۵۶	۳- واژه مرکب
۵۶	۴- واژه مشتق-مرکب
۵۷	۱- واژگان مشتق در فارسی ابتدایی
۵۹	۲- واژگان مرکب در فارسی ابتدایی
۶۰	۳- واژگان مشتق-مرکب در فارسی ابتدایی
۶۰	تفاوت چو با چون
۶۱	انواع حروف ربط

۶۱	الف-حروف ربط همپایه ساز
۶۱	ب-حروف ربط وابسته ساز
۶۳	واژه هم آوا
۶۴	جناس/هم جنس
۶۴	۱- جناس تام/تمام/کامل
۶۴	۲-جناس القص
۶۵	نشانه های نگارشی
۶۵	نقطه
۶۶	درنگ/نما/کاما...
۶۶	نقطه ویرگول
۶۷	نشانه گیومه
۶۸	علامت سوال (؟)
۶۸	علامت تعجب (!)
۶۸	انواع جملات از نظر محتوا
۶۹	دستور تاریخی
۷۱	کتاب نامه

مقدمه :

بشر برای ارتباط گرفتن در سال های نخستین زندگی خود به مهارت گفتاری آراسته گردید و این مهارت را به شکل ذاتی بنا به شیوه های تلقینی و تقلیدی آموخت، اما اندک اندک دریافت که این شیوه باید چهارچوب و پایه هایی علمی و مدونی داشته باشد تا فراگیر طبق این اصول بتواند زندگی کند.

زبان پارچه هم مانند زبان های دیگر دارای اصول و چهارچوبی است که فراگیر آن، پس از شروع آموزش رسمی در مدارس آن را فرا می گیرند. گاهی این فراگیری نیاز به آموزش گام به گام و عمیقی دارد که در زمان خود حاصل نمی گردد. بر همین اساس در این کتاب تلاش گردیده، تا به معرفی ساختار دستوری کتاب های فارسی ابتدایی پرداخته شود؛ چرا که این دوره نخستین دوره ای است که این قوانین و چهارچوب ها، به عنوان یکی از زیر بنایی ترین ساختارهای دستوری که اندک اندک باید به فراگیران آموزش داده شود، مطرح می گردند و این آموزش بنا به اینکه در آغاز سال های آموزش دانش آموزان روی می دهد و مدرسان باید توانمندانه این مهم را به اجرا برسانند، کتاب حاضر تنظیم گردیده و امید است با بیان نکات دستوری شش پایه اثرین نظام آموزشی برای تسهیل آموزش در این دوره گامی اساسی و ماندگار برداشته شود. چرا که رویکرد برنامه زبان آموزشی کشور بر پایه آموزش مهارت های زبانی و فرازبانی استوار است.

افسانه سراجی

تابستان ۱۳۹۷